

ДІЯЛЬНІСТЬ ФІТНЕС-КОНСУЛЬТАНТА В УКРАЇНІ: ЗАТРЕБУВАНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЇ

Дар'я Усенко

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Анотація. Стаття присвячена аналізу професійної діяльності фітнес-консультанта в сучасних умовах розвитку вітчизняної фітнес-індустрії. В ході розгляду літературних джерел виявлено суперечності між відсутністю наукових підходів до визначення функціонального поля професійної діяльності фітнес-консультанта, з одного боку, та успішним досвідом такої діяльності у країнах Європейського Союзу та США – з іншого. **Мета.** Виявлення фактичного стану та ступеня затребуваності професії фітнес-консультанта на ринку фітнес-послуг України. **Методи.** Теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел, анкетування, методи математичної статистики. **Результати.** В анкетуванні взяли участь три групи респондентів: споживачі фітнес-послуг; роботодавці у сфері оздоровчого фітнесу; кваліфіковані тренери з фітнесу та інших видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності. В ході дослідження встановлено, що професійна діяльність фітнес-консультанта, характеризується високим споживчим запитом населення, однак у більшості з респондентів відсутнє чітке розуміння змісту цієї професії. Незважаючи на те що роботодавці у сфері фітнесу вважають за доцільне впровадження професії фітнес-консультанта в рамках діяльності їх організації, лише 9 % з них зазначають, що мають таких фахівців у своєму підпорядкуванні. При цьому вказують, що недостатність кваліфікованих кадрів, які можуть обіймати таку посаду, та відсутність системного розуміння особливостей їхньої професійної діяльності є основними чинниками, які лімітують впровадження таких фахівців у діяльність їх організацій. Отримані результати свідчать про необхідність здійснення діяльності, спрямованої на систематизацію існуючих знань про визначення суті професійної діяльності фітнес-консультанта, його трудових функцій та професійних компетентностей.

Ключові слова: фітнес-консультант, професійна діяльність, компетентність, професійний стандарт.

Daria Usenko

ACTIVITY OF FITNESS CONSULTANT IN UKRAINE: DEMAND AND FEATURES
OF THE PROFESSION

Abstract. The article is devoted to the analysis of professional activity of the fitness consultant in modern conditions of development of the national fitness industry. In the course of consideration of literature sources contradictions between lack of scientific approaches to definition of a functional field of professional activity of the fitness consultant, on the one hand and successful experience of such activity in the countries of the European Union and the USA, on the other hand are revealed. **Objective.** To conduct sociological research, determine the actual state and degree of demand for the profession of fitness consultant in the market of fitness services in Ukraine. **Methods:** theoretical analysis of literature, questionnaires, methods of mathematical statistics. **Results.** Three groups of respondents took part in the survey: consumers of fitness services, employers in the field of fitness, qualified fitness trainers. The study found that the professional activity of a fitness consultant is characterized by high consumer demand of the population, but most of them do not have a clear understanding of the content of the profession. Despite the fact that employers in the field of fitness consider it appropriate to introduce the profession of a fitness consultant, within the framework of their organization, in fact, only 9 % of them note that they have such specialists in their subordination. At the same time, noting the lack of qualified personnel who can hold this position and the lack of a systematic understanding of the content of their activities are the main factors that limit the implementation of the post in the activities of their organizations. The results obtained indicate the need for activities aimed at systematizing existing knowledge about defining the essence of professional activity of a fitness consultant, his / her job functions and professional competences.

Keywords: fitness consultant, professional activity, competence, professional standard.

Вступ. Ринок фітнес-послуг в Україні нині активно розвивається. Про це свідчать дані звіту «Дослідження ринку фітнес-послуг України», який щорічно проводиться аналітично-консалтин-

говою платформою FitnessConnectUa. За результатами дослідження, за 2017 р. відбулося зростання покриття фітнес-послугами з 1,02 млн (2,4 %) до 1,09 млн (2,6 %) населення країни. Річний обо-

рот ринку у 2017 р. становив 251,4 млн дол. [2]. Стрімкий розвиток ринку послуг приводить до виникнення нових професій у сфері оздоровчого фітнесу [1, 3, 4].

Зростаюча необхідність у покращенні показників фізичного та психічного здоров'я населення країни, особливо у зниженні ризику, пов'язаного з виникненням хронічних неінфекційних захворювань, обумовлює запит на фахівців відповідної кваліфікації, діяльність яких спрямована на формування здоров'я [8, 9].

Однією з таких професій є консультант зі здорового способу життя, або ж фітнес-консультант. У вітчизняній літературі практично відсутні результати наукових досліджень, що стосуються визначення особливостей професійної діяльності таких фахівців, їхніх трудових функцій та компетентностей, а практичний досвід свідчить про високу популярність цієї професії у суспільстві, особливо в країнах Європи та США [7, 10]. Окрім цього, розширення та уточнення потребують дані про фактичний стан, ступінь затребуваності та перспектив професії фітнес-консультанта на ринку фітнес-послуг України.

На розвиток фітнес-індустрії впливають як світові тенденції формування ринку, так і фактори, що пов'язані з національними особливостями її становлення в окремій країні. В результаті аналізу літературних джерел нам вдалося визначити дві основні моделі, що визначають суть та зміст професійної діяльності фітнес-консультанта у міжнародному контексті [5, 6].

Варто зазначити, що в сучасних умовах не існує єдиного уніфікованого підходу до визначення назви професії фітнес-консультанта [1, 3]. Встановлено, що у сфері охорони здоров'я зарубіжних країн (США, Канади, Австралії) найбільше використовують терміни «Health coach» та «Wellness coach». У цьому контексті професійна діяльність фітнес-консультанта визначається як коучинг [8].

Характерними особливостями коучингу у сфері збереження та зміцнення здоров'я є те, що основною метою їх діяльності є розкриття власного потенціалу людини з метою активізації діяльності, спрямованої на формування здоров'я. У такому розумінні суть коучингу полягає у тому, щоб допомогти людині формувати певні моделі поведінки, спрямовані на досягнення поставленої мети, а не просто дати необхідні знання та навички [6].

Відповідно до європейської моделі, професійна діяльність фітнес-консультанта визначається як співпраця з широким діапазоном осіб, які мають певні хронічні захворювання або високий ризик їх подальшого прояву [7]. Такі фахівці можуть розробляти програми оздоровлення, а також програми рухової активності, здійснювати процес управління та безпосередньо проводити заняття.

Впроваджується цілісний підхід до оздоровлення клієнтів, включаючи консультування зі способу життя, здорового харчування та управління стресом, організації активного дозвілля.

За результатами аналізу літературних джерел встановлено, що фітнес-консультант виконує ряд функцій [7–10], а саме: здійснює моніторинг та дослідження способу життя клієнта, наявних проблем зі здоров'ям, факторів ризику, мотивації та готовності клієнтів до змін з використанням методів мотиваційного інтерв'ювання; розробляє індивідуальні програми оздоровлення клієнтів, у тому числі і фітнес-програми з урахуванням їхніх потреб; забезпечує процес безперервного навчання клієнтів здорового способу життя; здійснює пропагандистську діяльність, створює та розповсюджує матеріали для інформування та мотивації клієнтів; проводить семінари в корпоративному або суспільному середовищі; співпрацює з іншими фахівцями для повного розуміння і вирішення потреб клієнтів.

Мета дослідження – визначення фактичного стану та ступеня затребуваності професії фітнес-консультанта на ринку фітнес-послуг України.

Матеріал та методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел, анкетування, методи математичної статистики. В анкетуванні взяли участь три групи респондентів. До першої групи увійшли споживачі фітнес-послуг (168 осіб), до другої групи – роботодавці у сфері оздоровчого фітнесу (48 осіб), третю групу склали професійні тренери з фітнесу та інших видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності (40 осіб). Для кожної категорії респондентів було розроблено окрему анкету, яку представляли у двох варіантах: на паперовому носії та в електронному вигляді з використанням інструментарію сервісу Google.

Результати дослідження та їх обговорення. Анкетування споживачів фітнес-послуг проводили з метою визначення ступеня затребуваності професії фітнес-консультанта, значущості факторів, що впливають на формування споживачьких запитів, та оцінки якості послуг фітнес-консультанта.

Усього в анкетуванні взяли участь 168 осіб, серед яких 58 % жінок та 42 % чоловіків. Віковий діапазон респондентів – від 16 до 55 років. З числа опитаних 55 % – працівники інтелектуальної сфери праці, 21 % – тимчасово не працюють, 14 % – студенти, 10 % – представники інших професійних груп. Встановлено, що 66 % респондентів на момент опитування були відвідувачами фітнес-центрів, 13 % – займалися оздоровчо-рекреаційною руховою активністю самостійно (вдома або на відкритому повітрі) та 21 % респондентів зазначили, що в даний час не займаються руховою активністю, проте мали такий досвід у минулому.

Одним із ключових аспектів проведеного дослідження було визначення ступеня інформованості клієнтів про професійну діяльність фітнес-консультанта. Встановлено, що лише кожен четвертий з респондентів (27 %) володіє інформацією про його зміст та основні трудові функції. З числа запропонованих тверджень, які визначають зміст професійної діяльності фітнес-консультанта, респондентам було запропоновано обрати одне або кілька тих, які, на їхню думку, відображають суть процесу. Переважна більшість опитаних (88 %) переконані, що професійна діяльність фітнес-консультанта зводиться до розробки рекомендацій з харчування клієнтів відповідно до їхніх персоналізованих цілей. Ще 73 % респондентів вважають, що фітнес-консультант повинен розробляти програми тренувань або проводити їх відповідно до мети та завдань клієнта (під якими переважна більшість розуміють зниження маси тіла та корекцію статури). Також значущими респонденти вважають функції контролю за реалізацією програми тренувань та рекомендацій з харчування (52 %) та посилення мотивації клієнтів до здійснення діяльності, спрямованої на покращення здоров'я (47 %).

Цікавим є факт, що функції, пов'язані з розробкою рекомендацій до параметрів та засобів відновлення після занять, організації активного дозвілля, профілактики захворювань, не знайшли належної підтримки серед респондентів. Також менш значущими вважають функції, пов'язані з проведенням комплексного аналізу результатів функціональної діагностики, способу життя, харчової поведінки, характеру трудової діяльності, індивідуальних ризиків виникнення захворювань та врахування цих результатів під час складання програм оздоровлення.

Отримані дані дають розуміння того, що у споживачів фітнес-послуг відсутнє чітке розуміння змісту професійної діяльності фітнес-консультанта, а уявлення про їхню діяльність зводиться до організації та проведення занять і розробки рекомендацій з харчування.

У ході дослідження вивчали питання про кількість респондентів, які мали досвід співпраці з фахівцями зі збереження та зміцнення здоров'я та про їх оцінку якості надання таких послуг. На запитання «Чи користувалися Ви послугами фітнес-консультанта, health coach, wellness coach, консультанта зі здорового способу життя?» 43 % респондентів дали ствердну відповідь. Цікавим є факт, що 23 % з них співпрацювали з такими фахівцями заочно, за допомогою мережі Internet. Ще 16 % респондентів мали досвід співпраці в рамках корпоративних програм оздоровлення на підприємствах, де вони працюють, та лише 4 % респондентів співпрацювали на базі фітнес-клубів.

Відомо, що основними факторами, котрі формують у споживачів задоволеність від фітнес-послуг, є їх якість та результативність. До запропонованої респондентам анкети було включено дев'ять показників, які тією чи іншою мірою характеризують якість послуг фітнес-консультанта. Оцінку задоволеності проводили із застосуванням шкали Лайкерта. Характеристики оцінювали за п'ятибальною шкалою, де «1» означала «зовсім не задоволений характеристикою», «3» – «ні те, ні інше / складно оцінити», «5» – «повністю задоволений характеристикою». Результати проранжовано та представлено у таблиці 1.

У ході дослідження було встановлено, що середня оцінка ступеня задоволення якістю послуг клієнтів становила 3,85 бала. Більшість респондентів найнижче оцінили характеристику «Наявність функції контролю, чітких критеріїв ефективності програм, термінів реалізації, прогнозованих результатів» – у середньому 2,63 бала. Важливим є те, що такі характеристики, як «Результативність» та «Відповідність отриманих результатів цілям клієнтів» респонденти оцінили дуже низько: 3,47 та 3,23 бала відповідно. Проте результати досліджень літературних джерел свідчать, що задоволеність споживачів у переважній більшості обумовлена досягненням результатів і цілей, які ставлять перед собою клієнти [3].

Характеристики, які пов'язані з доступністю способів та методів донесення інформації, вартості послуг та кваліфікації фахівців, оцінені респондентами на досить високому рівні.

Загалом результати проведеного анкетування споживачів дають розуміння того, сьогодні існує попит на послуги фітнес-консультанта. Однак, їх трудова діяльність на вітчизняному ринку досить стихійна у зв'язку з відсутністю певних стандар-

Таблиця 1 – Оцінка якості послуг фітнес-консультанта

Ранг	Характеристика	Оцінка, бал (max = 5)
1	Доступність способів та методів доведення інформації	4,71
2	Цінова відповідність якості послуг	4,65
3	Кваліфікація фахівця	4,33
4	Ефективність форм та методів комунікації	4,05
5	Наявність зворотного зв'язку та консультативного супроводу	3,93
6	Відповідність отриманих результатів цілям клієнтів	3,62
7	Результативність	3,47
8	Індивідуальний підхід до складання програм оздоровлення	3,23
9	Наявність функції контролю, чітких критеріїв ефективності програм, термінів реалізації, прогнозованих результатів	2,63

тів, які б чітко окреслювали коло їхніх трудових функцій, компетентностей, що забезпечать успішне виконання поставлених завдань. Усе це призвело до того, що якість надання таких послуг залишається низькою. Також встановлено, що співпраця з фітнес-консультантом для більшої частини споживачів відбувається в режимі онлайн-програм, що характеризуються низькою результативністю, відсутністю індивідуального підходу, короткостроковістю впровадження.

На наступному етапі проводили анкетування роботодавців (48 осіб) у сфері оздоровчого фітнесу, серед яких 29 займали посади директора фітнес-центру та 19 – координатора фітнес-підрозділу, трудові функції яких включали відбір та навчання фітнес-персоналу. Стаж роботи респондентів на посаді становив від трьох до дев'яти років, а у фітнес-індустрії – не менше семи років. З числа опитаних 11 % працевлаштовані у мережевих фітнес-центрах, 43 % – у фітнес-центрах преміум сегмента, решта – 46 % – у фітнес-клубах та фітнес-студіях економ сегмента.

На запитання «Чи є у штатному розписі Вашої організації посада фітнес-консультанта» лише 9 % фахівців відповіли ствердно, серед яких 4 % – консультант зі здорового способу життя, 3 % – фітнес-консультант, 2 % – лікар первинної функціональної діагностики, 4 % опитуваних зазначили, що такої посади на даний час немає, однак була раніше. Жоден із респондентів не дав відповіді, що залучає на партнерських умовах фахівців, які працевлаштовані в інших організаціях або ж мають приватну практику.

З числа респондентів, які відповіли, що мають у штатному розписі посаду фахівців зі збереження та зміцнення здоров'я, всі вони працюють у фітнес-центрах преміум сегмента. Отримані результати дозволяють зробити висновок, що послуги, які надаються фітнес-консультантами, є доступними лише для категорій населення з рівнем прибутку вище середнього.

На запитання «Чи вважаєте за доцільне впровадження професії фітнес-консультанта в рамках діяльності Вашої організації?» 12 % респондентів відповіли позитивно, тоді як переважна більшість, а саме 65 %, зазначили, що вважають доцільним, однак відмітили про недостатність фахівців, які здатні здійснювати відповідну професійну діяльність. Ще 13 % опитаних стверджують, що не володіють достатньою інформацією про зміст їх діяльності, та лише 10 % не бачать необхідності у впровадженні такої професії.

Отримані результати узгоджуються з відповідями на запитання «Які чинники лімітують ефективність впровадження професії фітнес-консультанта у практику діяльності фітнес-клубів України?», оскільки 52 % респондентів відмічають брак

кваліфікованих кадрів, які можуть обіймати таку посаду, 29 % обрали варіанти відповіді «Брак інформації серед роботодавців та відсутність розуміння змісту їх професійної діяльності», 14 % визначають низький інтерес та відсутність розуміння споживачів фітнес-послуг, 5 % – низький рівень розвитку ринку фітнес-послуг України.

Отримані результати свідчать, що професія фітнес-консультанта на ринку праці затребувана, однак лімітуючими факторами на шляху її впровадження в практичну діяльність фітнес-клубів є відсутність єдиного науково обґрунтованого підходу до визначення основного переліку трудових функцій та професійних компетентностей, що ускладнює визначення їхніх функціональних обов'язків, розробку посадових інструкцій та критеріїв відбору на посаду. З іншого боку, лімітуючим чинником виступає обмежена кількість фахівців, які володіють системними знаннями та можуть здійснювати таку діяльність. Хоча частина респондентів, а саме 26 %, зазначають, що у їх підпорядкуванні є фахівці, які володіють достатнім рівнем компетентностей для того, щоб обіймати зазначену посаду, при цьому вказуючи, що відсутність чіткого визначення змісту професії є основною перешкодою на шляху їх професіоналізації.

Також переважна більшість роботодавців розуміють, що впровадження професії фітнес-консультанта може суттєво вплинути на ефективність діяльності фітнес-центру. З числа опитаних 89 % вважають, що це приведе до збільшення кількості послуг, які клієнти споживатимуть на базі фітнес-клубу, 64 % – переконані, що збільшиться кількість клієнтів (в тому числі за рахунок залучення осіб, які мають хронічні захворювання, осіб похилого віку, людей з інвалідністю тощо), 53 % – впевнені, що підвищиться якість фітнес-послуг (загальний розподіл перевищує 100 %, оскільки респонденти мали можливість обирати кілька варіантів відповідей).

На думку 89 % опитаних, розробка та впровадження стандартів професійної діяльності для фітнес-консультанта може стати одним із напрямів, який суттєво підвищить попит ринку праці на таких фахівців. Також значна кількість (46 %) зазначає, що готові використовувати професійні стандарти для відбору претендентів на посаду (під час прийому на роботу), 36 % – стверджують, що професійні стандарти допоможуть їм під час визначення переліку функціональних обов'язків, формування посадових інструкцій та інших документів, 12 % – для проведення атестації та переатестації фітнес-персоналу, 4 % – з метою розподілу персоналу на посади та диференціації заробітної плати залежно від рівня професійної компетентності працівників, та лише 2 % роботодавців стверджують, що не бачать необхідності у їх застосуванні.

Третя частина дослідження передбачала вивчення рівня компетентності та готовності персоналу до виконання трудових функцій фітнес-консультанта. Було залучено 40 фахівців у сфері оздоровчого фітнесу, серед яких 79 % персональних тренерів, 12 % – тренерів групових фітнес-програм, 9 % – тренерів з різних видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності (оздоровчого плавання, скандинавської ходьби тощо). Вибірка була сформована таким чином, що усі респонденти мали фахову вищу освіту ступеня бакалавр або магістр та досвід роботи за спеціальністю не менше трьох років.

Респондентам було запропоновано оцінити рівень власної готовності до виконання трудових функцій фітнес-консультанта, які були попередньо сформовані за результатами аналізу літературних джерел. До переліку трудових функцій увійшли: розробка комплексної програми оздоровлення з урахуванням результатів первинної діагностики показників здоров'я клієнта; проведення такої діагностики, у тому числі визначення факторів ризику виникнення хронічних захворювань; розробка та впровадження програми оздоровлення для осіб, які мають хронічні захворювання, належать до різних вікових груп та особливих категорій населення; посилення мотивації клієнтів до зміни поведінкових стратегій та створення здоров'яформуючого середовища; взаємодія з фахівцями сфери фізичної культури, спорту та охорони здоров'я з метою забезпечення належної якості послуг; безперервний професійний розвиток.

На думку респондентів, переважна більшість з них володіють достатнім рівнем знань, умінь та навичок для реалізації таких функцій: розробка комплексної програми оздоровлення з урахуванням результатів первинної діагностики показників здоров'я клієнта (94 %); посилення мотивації клієнтів до зміни поведінкових стратегій та створення здоров'яформуючого середовища (91 %); безперервний професійний розвиток (88 %). Дещо нижче респонденти оцінили свою здатність реалізовувати функцію розробки та впровадження програм оздоровлення для осіб, які мають хронічні захворювання, належать до різних вікових груп та особливих категорій населення (75 %). Загалом, як свідчать результати дослідження, тренери досить високо оцінюють свій потенціал до виконання трудових функцій фітнес-консультанта.

Для отримання більш об'єктивної оцінки нами було запропоновано пройти тестування, спрямоване на визначення рівня знань, необхідних для виконання зазначених функцій. Для оцінки знань тренерів використовували систему тестування Національного комітету з підвищення кваліфікації Health & Wellness Coaching (NBC-HWC) [8],

Таблиця 2 – Результати тестування рівня знань фахівців у сфері оздоровчого фітнесу

Тематика питань	Кількість запитань, % загальної кількості (n = 45)	Кількість правильних відповідей, %
Побудова та організація тренувального процесу	17–23, (n = 9)	71
Процес коучингу (ефективна комунікація, мотивація до дії, контроль результативності)	47–53, (n = 22)	65
Здоров'я та оздоровчий спосіб життя	17–23, (n = 9)	83
Етичні та юридичні аспекти діяльності	7–13, (n = 5)	42

створену під егідою Міжнародної ради з Health and Wellness Coaching (NBHWC, США). Ця організація є визнаним світовим лідером як провайдер навчання та сертифікації фахівців зі збереження та зміцнення здоров'я. Система тестування передбачала 30 теоретичних та 15 ситуаційних запитань, які було розподілено на блоки залежно від тематичного спрямування. Зміст кожного блоку, його відсотковий внесок від загальної кількості запитань та результати тестування респондентів подано у таблиці 2.

У ході дослідження нам вдалося виявити, що фактичні дані рівня знань тренерів, які необхідні для виконання трудових функцій фітнес-консультанта, є дещо нижчими за результати їх самооцінки. Однак в загальному їх можна оцінити, як достатні. Найвищим є рівень обізнаності тренерів про концепцію здоров'я та здорового способу життя – 83 % правильних відповідей.

Найнижчим є рівень обізнаності респондентів про етичні та юридичні аспекти діяльності фітнес-консультанта – 42 % правильних відповідей, а також суті та організаційних аспектів процесу коучингу – 65 % відповідей. На нашу думку, низькі результати відповідей респондентів саме на ці запитання пов'язані з особливостями американської моделі, яка розглядає професійну діяльність фітнес-консультанта крізь призму коучингу та має свої специфічні характеристики. До їх числа також можна віднести національні особливості нормативного забезпечення діяльності фахівців, менталітет населення, що також впливає на етичні аспекти комунікацій у системі коуч-клієнт.

Дискусія. За результатами дослідження літературних джерел було встановлено деякі відмінності у визначенні суті професійної діяльності фітнес-консультанта в різних країнах. Наприклад, у США пріоритетною для професії визнається діяльність, пов'язана з формуванням мотивації на зміну моделей поведінки, що приводить до розкриття внутрішнього потенціалу особистості в на-

прямку зміцнення здоров'я. Водночас для європейського професійного ринку, ключовими є функції пов'язані безпосередньо з плануванням та організацією рухової активності клієнтів. Однак фітнес-індустрія України має свої характерні особливості розвитку, що й обумовило дослідження фактичного стану і перспектив застосування трудової діяльності фітнес-консультанта. Отримані результати сприяють розумінню необхідності формування чіткої системи знань, яка включатиме визначення змісту професії, трудових функцій фітнес-консультанта, рівня компетентностей фахівців, критеріїв ефективності їхньої діяльності з урахуванням національних особливостей розвитку професійного сегмента ринку в Україні.

Висновки. В ході дослідження встановлено, що сферу професійної діяльності фітнес-консультанта в Україні можна охарактеризувати як безсистемну та непорядковану. З одного боку, ми можемо говорити про високі споживчі запити населення на послуги фахівців зі збереження та зміцнення здоров'я, а з іншого – якість надання таких послуг залишається низькою. Передовсім це пов'язано з низьким рівнем поінформованості споживачів про трудові функції, зміст діяльності та компетентності фітнес-консультанта. У зв'язку з цим споживачі часто не можуть дати оцінку ефективності їхньої діяльності, оскільки відсутні критерії, за якими можна оцінити якість послуг. Окрім цього встановлено, що співпраця з фітнес-консультан-

том для більшої частини споживачів відбувається в рамках онлайн-програм (марафони схуднення, фітнес-школа тощо), які характеризуються низькою результативністю, відсутністю індивідуального підходу, короткостроковістю впровадження.

Анкетування роботодавців у сфері фітнесу дозволяє стверджувати, що переважна більшість з них (77,1 %) вважає за доцільне впровадження професії фітнес-консультанта в межах діяльності їхньої організації. Лише 9,3 % роботодавців констатують, що мають у штатному розписі посади фітнес-консультанта, при чому винятково у фітнес-центрах преміум сегмента. Серед факторів, які перешкоджають роботодавцям працевлаштувати фахівців на посаду фітнес-консультанта, 52 % відмічають недостатність кваліфікованих кадрів, які можуть обіймати таку посаду, 29 % вказують на брак інформації серед роботодавців та відсутність розуміння змісту їхньої професійної діяльності.

Отримані результати обумовили дослідження готовності фахівців та оцінки рівня їхніх знань до виконання трудових функцій фітнес-консультанта. Встановлено, що рівень знань фахівців у сфері оздоровчого фітнесу відповідає основним вимогам до здійснення професійної діяльності, а отже вони потенційно можуть обіймати посади фітнес-консультанта.

Конфлікт інтересів. Автор заявляє, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

Література

1. Василенко ММ. Сучасні вимоги роботодавців до формування готовності майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. Запоріжжя: Класичний приватний університет. 2014; Вип. 38(91): 119–125.
2. Дослідження ринку фітнес послуг України. – Електронний ресурс. Режим доступу: <https://fitnessconnect.com.ua/files/2018.pdf>
3. Дутчак М, Малкова Д. Актуалізація дослідження проблеми оцінювання якості фітнес-послуг. Спортивний вісник Придніпров'я. 2017; 3: 37–42.
4. Дутчак МВ, Катерина УМ, Чеховська ЛЯ. Професійний стандарт – запорука якісного функціонування фітнес-індустрії України. Молодь та олімпійський рух: тези доп. XII Міжнар. конф. молодих вчених. Київ. 2019: 301–303.
5. Пуховська ЛП, Ворначев АО, Мельник СВ, Кравець ЮІ. Професійні стандарти і кваліфікації у країнах з високорозвинутою економікою. Київ: «НВП Поліграфсервіс», 2014: 176 с.
6. Чеховська Л. Міжнародний досвід сертифікації фітнес-персоналу. Фізична активність, здоров'я і спорт. 2018; 1(31): 54–62.
7. EuropeActive Standards [Internet]. Available from: <http://www.ehfa-standards.eu/es-standards>
8. International Consortium for Health & Wellness Coaching (NBHWC) [Internet]. Available from: <http://www.ehfa-standards.eu/es-standards>
9. Snyder S. Health coaching education: a conversation with pioneers in the field. Global Adv Health Med. 2013; 2(3):12–24.
10. Simmons LA. Integrative health coaching and motivational interviewing: synergistic approaches to behavior change in healthcare. Global Adv Health Med. 2013; 2(4): 24–31.

Literature

1. Vasylenko MM. Contemporary requirements of employers to form the readiness of future fitness trainers for professional activity. Pedagogika formuvannya tvorchoi osobystosti u vyshchii i zagalnoosvitnii shkolakh: zb. Naukovykh prats. Zaporizhzhia. 2014; Iss. 38(91): 119–125.

2. Studying the market of fitness services of Ukraine. – Electronic resource. Access mode: <https://fitnessconnect.com.ua/files/2018.pdf>
3. Dutchak M, Malkova D. Actualization of the study of the issue of fitness service quality assessment. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia*. 2017; 3: 37–42.
4. Dutchak MV, Kateryna UM, Chekhovska LI. Professional standard – the guarantee of quality functioning of the fitness industry of Ukraine. *Molod ta olimpiyskyi rukh: tezy dop. XII Mizhnar. konf. Molodykh vchenykh*. Kyiv. 2019: 301–303.
5. Pukhovsla LP, Vornachev AO, Melnyk SV, Kravets II. Professional standards and qualifications in countries with developed economics. Kyiv: «NVP Polihrafservis», 2014; 176 p.
6. Chekhovska L. International experience of fitness staff certification. *Fizychna aktyvnist, zdorovia i sport*. 2018; 1(31): 54–62.
7. EuropeActive Standards [Internet]. Available from: <http://www.ehfa-standards.eu/es-standards>
8. International Consortium for Health & Wellness Coaching (NBHWC) [Internet]. Available from: <http://www.ehfa-standards.eu/es-standards>
9. Snyder S. Health coaching education: a conversation with pioneers in the field. *Global Adv Health Med*. 2013; 2(3):12–24.
10. Simmons LA. Integrative health coaching and motivational interviewing: synergistic approaches to behavior change in healthcare. *Global Adv Health Med*. 2013; 2(4): 24–31.

Надійшла 05.11.2019

Інформація про автора

Усенко Дар'я
<https://orcid.org/0000-0003-4143-2099>,
daria.usenko@ukr.net

Національний університет фізичного
виховання і спорту України
03150, вул. Фізкультури, 1, Київ, Україна

Information about the author

Usenko Daria
<https://orcid.org/0000-0003-4143-2099>,
daria.usenko@ukr.net

National University of Ukraine
on Physical Education and Sport,
03150, Kyiv, Fizkul'tury str., 1